

Complementul circumstantial de timp

Este partea secundară de propoziție care arată timpul în care se desfășoară o acțiune.

Determină un: - un verb: Va pleca măine.

- o locuțiune verbală: Si-a adus aminte azi.

- o interjecție: Hai acum la mine!

- un adjectiv: El este bolnav de alătăieri.

Se exprimă prin:

- A pornit într-o zi frumoasă.

↳ substantiv comun în cazul Ac

- A pornit la drum înaintea colegilor.

↳ substantiv comun în cazul G

- Se-a lungat timpului s-a schimbat.

↳ substantiv comun în cazul G, precedat de locuțiune prepozițională

- Vine măine! → adverb de timp

- Se întâlnesc din când în când. → locuțiune adverbială de timp

- A pornit după el. → pronume personal în Ac

- A sosit înainte de acesta. → pronume demonstrativ de apropiere în Ac

- A plecat înaintea lui. → pronume personal în G

- A ajuns după cei doi. → numeral cardinal în Ac

- A plecat înaintea amândurora. → numeral colectiv în G

- Se tănără, cânta la pian.

↳ adjectiv propriu-zis

- A plecat înaintea mea. → adjectiv pronominal posesiv în Ac

- Am mâncat până a veni mama.

↳ verb la infinitiv

- Ajungând acasă s-a culcat.

↳ verb la gerunziu

Exercițiu : Manual - pag. 191 | 1, 3

Complementul circumstantial de mod

Este partea secundară de propoziție care arată felul în care se desfășoară o acțiune sau felul în care se înfățișează o stare, o însușire.

- Determină unfo:
- verb : Șoferul conduce ^{cum?} cu atenție.
 - locuțiune verbală : A băgat de seamă ^{cum?} cu greu.
 - interjecție predicativă : Hai ^{cum?} repede.
 - adverb : Ne-am descumcat destul ^{cum?} de bine.
 - un adjectiv : E frumoasă ^{cât de bine?} ca o floare.
- cât de frumoasă?

Se exprimă prin :

- adverb de mod : Mama gătește bine.
- locuțiune adverbială de mod : Timpul trece pe nesimțite.
- substantiv comun în Ac : Pășește ca un soldat.
- precadat ↓ de locuțiune prepozițională : S-a mascat în chip de prunt.
- în D : Cântă asemenea unui solist.
- prepoziție a cazului D
- numeral cardinal în Ac : Este mai înalt decât cei trei.
- în D : Se comportă asemenea celor doi.
- verb-la infinitiv : A vorbit fără a se gândi.
- la gerunziu : Se apropie alergând.
- interjecție : Venea lipa-lipa.

Exerciții : 195/1, 196/1, 3, 4